

som skal kunne anvendes til det, man i Almindelighed kalder andre Foranstaltninger, med andre Ord det Nye i Lovforslaget, og jeg finder det helt naturligt, at man ønsker dette Spørgsmaal nærmere undersøgt. Det er Noget, der blev ændret i Landstinget. Der stod oprindeligt: „Foranstaltninger, der paa anden Maade sigte til Fremme af Husdyravlen og Husdyrbruget, efter de Regler, som de enkelte Foreninger i saa Henseende maatte foreslaa og Indenrigsministeren stadfæste“, saaledes som det ærede Medlem vilde, men det er vanskeligt at sige, naar man skal ind paa noget Nyt, hvilken Vej man skal gaa for at gaa sikkert. Jeg antager dog, at det er rigtigt at gaa den Vej. Der staar i § 9: „Den i § 1 under Nr. 4 opførte Sum kan af Indenrigsministeren anvendes til Understøttelse af Foranstaltninger, der iværksettes af Foreninger“. Nu siger det ærede Medlem, at Indenrigsministeren har Sagen i sin Haand, men det har han jo kun under de Begrænsninger, som Paragrafen giver. For det Første skulle disse Foranstaltninger, som der staar, iværksettes ved Foreninger; der have vi allerede een Begrænsning, som ikke fandtes ved 2den Behandling. Da var der ogsaa Spørgsmaal om Foranstaltninger ved enkelte Personer, naar de fandt Sted i Die-med, som Indenrigsministeren fandt vare saadanne, at de kunde siges at sigte til Fremme af Husdyravlen og Husdyrbruget; men nu er det slaaet fast, at Foranstaltningerne skulle iværksettes af Foreninger. Paa den anden Side er det ganske sikkert ikke nødvendigt, at det skal være Landboforeninger, thi der staar senere i Paragrafen forskellige Ting, hvoraf det let vil kunne ses, at det er specielle Die-med, her er Tale om at fremme. Det kan altsaa være Foreninger, der ere stiftede til Fremme af saadanne specielle Die-med som dem, der ere nævnte. Der staar i Paragrafen: „saasom Udsforeninger for alle eller enkelte Arter af de i § 2, 5te Stykke nævnte Husdyr; Foreninger til Anskaffelse og Udstationering af fortrinlige Tillægsdyr; Præmiering af hele Husdyrhold; Ansettelse af private Husdyrbrugskonfuldter; Udgivelse af Stam-bøger og andre for Husdyravlen vigtige Skrifter m. m.“ Hvorledes dette „m. m.“ vil være at opfatte, kan først Praxis lære os. Endvidere er der en anden Begrænsning, nemlig at der skal ikke til nogen af de omhandlede Foranstaltninger kunne ydes et større Tilskud af Statskassen end Halvdelen af den Beføjning, Foranstaltningen i det paagjældende Aar medfører. Her er altsaa slaaet fast, hvad man til daglig under

andre Forhold kalder „Hjælp til Selvhjælp“. Indenrigsministeren kan saaledes ingenlunde sige: Her er Noget, jeg synes om, det fremmes ved en Forening, og derfor giver jeg Tilskud, men han skal tillige undersøge, om det kan iværksettes, og om Foreningen er villig til at yde Halvdelen af Beføjningen derved i det paagjældende Aar; deraf er Tilskudet betinget. De Herrer ere jo forøvrigt vel bekendte med — og navnlig gjælder det baade om det ærede Medlem fra Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) og ganske særlig om det ærede Medlem for Anders Amts 2den Valgkreds (Lüttichau) — at denne Lov er forberedt ved Forhandlinger i samtlige Landboforeninger i Landet, og navnlig i Fællesforeningerne, og at Lovforslaget i alt Væsentligt slutter sig til det Grundlag, som blev stabt ved Forhandlingerne i disse Landboforeninger, og de Summer, som stod i det oprindelige Lovforslag, ere de samme, som Landboforeningerne have ønsket, at man skulde forlange. De ere nu lidt ændrede i Landstinget, men ingenlunde meget, og jeg maa altsaa for saa vidt antage, at man har Tilslutning fra Landbrugets Side ogsaa til § 9. Jeg tror at kunne sige, at under Forhandlingerne omkring i Landet har man lagt megen Vægt paa, at man kom ind i et noget andet Spør, at man foruden Belønninger ved Dyrskuer og Distriktskuer og Landboforeningskuer gennem Landboforeningerne og andre dertil egnede Foreninger fremmer andre Foranstaltninger. Jeg tror ogsaa, at det er rigtigt at lægge Vægt herpaa, og at Tanken er rund. De Medlemmer, der stilles til Raadighed, ere jo ingenlunde betydelige, og jeg indrømmer, at hvad Paragrafen vil komme til at virke, kan man ikke forud dømme om, thi det forekommer mig, at der allerede paa forskellige Steder i Landet er en saadan Bevægelse og iværksat til at begynde med saadanne Foranstaltninger, som gjøre, at det er rigtigt og forsvaret, at Lovgivningsmagten søger at støtte disse Bestræbelser. Principmæssig skal jeg selvfølgelig gjøre det med al Besjæmhed, i Særdeleshed til at begynde med, thi det kan ikke nægtes, at der kan komme en stærk Storm af Forbringere.

Det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) nævnte, at der var en Gang for en Række Aar siden begjæret 14,000 Kr. til Forsøgsforanstaltninger. Ja, hvis jeg ikke tager fejl, var jeg den Gang Medlem af Thinget, og jeg tror, at skjøndt jeg interesserer mig meget for den Slags Ting, var jeg den Ænfeste i Finantsudvalget, der stemte imod Bevillingen. Grunden dertil var, at